

A Biblia és az irodalom 2. tantárgyleírás

Az ismeretkör: Biblia és irodalom

Kredittartománya (max. 12 kr.): összesen 6 kr.

Tantárgyai: 1.) Biblia és irodalom 1. (3 kr.)

2.) Biblia és irodalom 2. (3 kr.)

(2.) Tantárgy neve: A Biblia és az irodalom 2.		Kreditértéke: 3	
A tantárgy besorolása: kötelezően választható			
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” : 50% elmélet, 50% gyakorlat			
<p>A tanóra típusa: szeminárium</p> <p>Féléves óraszám:</p> <p>nappali: 26</p> <p>levelező: 8</p> <p>Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak): Tanári magyarázat, a tárgyalat irodalmi alkotások hallgatókkal közös elemzése, megvitatása. Vendégelőadó(k) meghívása az előadásokra. Tematikus prezentációk, a versek művészi szavalatok általi bemutatása.</p>			
<p>A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): gyakorlati jegy</p> <p>Folyamatos félévközi feladatok és órai munka.</p> <p>A félév végi számonkérés anyaga: a félév során szerzett ismeretek felhasználásával, egyéni kutatómunkával kiegészített, egy 20. századi magyar költő szabadon választott költeményéről készített műelemzés, az előre megadott szempontok alapján. A választott irodalmi mű lehet olyan is, amelyet a félév folyamán az órán is érintettünk.</p> <p>Az értékelés típusa és módszere: A kurzus teljesítésének alapfeltétele a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 49/A. §-ban rögzített minimum óralátogatási kötelezettség teljesítése. Az értékelés típusa: ötfokozatú, kritériumorientált értékelés. A gyakorlati jegy az órai munka és házi feladatok (25%), továbbá a félévközi dolgozat érdemjegye alapján (75%) alakul ki.</p> <p>A beadandó dolgozat értékelésének szempontjai:</p> <p>tartalmi követelmény: a BA fokozat elvárásainak megfelelő szakmai felkészültség, a tudományos dolgozat stílusához való alkalmazkodás, a választott mű irodalomtörténeti kontextusának ismerete, önálló vélemény megfogalmazása.</p> <p>formai követelmény: 5-10 oldal terjedelem, Times New Roman betűtípus, 1,5 sorköz, 12-es betűméret, hivatkozási szabályok betartása.</p>			
Kritériumok	Kitűnően kidolgozott (10 pont)	Elfogadható mértékben kidolgozott (5 pont)	Nem megfelelően kidolgozott (0 pont)
Tudás	A választott téma feldolgozása több szakirodalomra épül, a félév során elsajátított elméleti és gyakorlati ismeretek tükröződnek az elemzésekben.	A hallgató a téma bemutatása során csak az órán tanultakra és a kötelező irodalomra épít.	A választott téma bemutatása nem tükrözi a féléves kurzus során elsajátítható ismereteket. A dolgozat külső szakirodalomra nem épít.
Kifejtés és leírás	A dolgozat kifejtése és gondolatmenete kiváló,	A dolgozat nyelvezete nehézkes,	A dolgozat széteső, a mondat szerkesztés

	vagy jó, nyelvezete közérthető. A nyelvezet tükrözi a szakterminológia ismeretét.	gondolatmenete, érvelése nehezen követhető, a szakterminológia hiányos.	hiányos, nincs érvelés, nem jelenik meg a szakterminológia.
Forma	Igényesen szerkesztett, a formai és a hivatkozási követelményeknek megfelelő írás. A helyesírás megfelelő, gépelési hibák nem jellemzőek.	Formailag elfogadható, Irodalomjegyzék van, de a hivatkozások hiányosak, Előfordulnak gépelési, vagy helyesírási hibák.	A formai követelményeket nem teljesíti, irodalomjegyzéket és/vagy hivatkozásokat nélkülöző dolgozat.

Ponthatárok és érdemjegyek:

jeles (5): 27-30 pont
jó (4): 23-26 pont
közepes (3): 20-22 pont
elégséges (2): 16-19 pont
elégtelen (1): 0-15 pont

A tantárgy **tantervi helye** (hányadik félév): 2-8. félév

Előtanulmányi feltételek (*ha vannak*): A Biblia és az irodalom 1.

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása

A kurzus anyaga és célja

A Biblia irodalmi hatástörténete közismerten óriási. Az irodalom megértésének kulcsa a Biblia (William Blake). A bibliai történetek újra-elbeszélése, újraírása mint írói eljárás mindmáig formálta az európai és ezen belül a magyar irodalmat is. A tantárgy e rendkívül gazdag irodalmi anyagon belül elsősorban a költészetre fókuszál, s arra kérdez, hogyan jelennek meg bibliai beszédmodok, a prófétikus szólás, ember és Isten közötti zsolttáros dialógusok hagyománya, vagy a bibliai motívumok és témák pl. egy-egy költő verseiben.

Témakörök:

A két féléves tanegység ismerteti a magyar irodalom legismertebb közvetlen és közvetett parafrázisait Genézis könyvétől az Apokalipszisig. A második félév a 20. századi magyar költők életművén átívelő biblikus gondolkodást térképezi fel. Kiemelten foglalkozunk a következő költőkkel:

Babits Mihály
Ady Endre
József Attila,
Szabó Lőrinc
Weöres Sándor
Pilinszky János

Fontos szempontunk a primer irodalom elemzése és az értelmezéskultúra fejlesztése mellett az elmélyült esztétikai ismeretek nyújtása, a hallgatók esztétikai érzékének, a művészet és művészi látásmód iránti érzékenységének fejlesztése. A kötelező primér irodalom listája évenként változik.

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom

- Reisinger János: *A Biblia és az irodalom*. Sola Scriptura Teológiai Fősikola, főiskolai jegyzet és szöveggyűjtemény, h.n., é.n.
- Reisinger János: *Világszem I, Magyar vershangverseny* Oltalom Alapítvány, Budakalász, 2014. ISBN 9789638971364
- Reisinger János: *Világszem II. Magyar vershangverseny*, Oltalom Alapítvány, Budakalász, 2015. ISBN 9789638971371

Ajánlott irodalom

- Dávidházi Péter: „*Vagy jöni fog*” *Bibliai témák nemzetiesítése a magyar költészetben*, Ráció Kiadó, Budapest, 2017. ISBN 9786155675133
- Dér Katalin: *Biblia és irodalom*, Kairosz Kiadó, Budapest 2019. ISBN 9789636629977
- Németh G. Béla: *11+7 vers*, Tankönyvkiadó, Budapest, 1984. ISBN 9631780074
- Németh G. Béla: *Versek és korok*, Calibra Kiadó, Budapest, 1982. ISBN 9636862915

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb., *KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása (magában foglalja)

- Alapismeretek a Biblia egyetemes emberi kultúrában nyomon követhető hatástörténetéről, ezen belül a Biblia hatástörténetéről a magyar - és világirodalomban (körülhatárolás és megértés).
- A Biblia történeteire és eszmeiségéhez kapcsolható irodalmi feldolgozások ismerete,
- az alapvető irodalmi kifejezőmódok és stílusjegyek ismerete,
- a lírában fellelhető biblikus tanítások, erkölcsi igazságok felismerése és megfelelő kontextusba helyezése
- alapvető irodalomelméleti, költészettani fogalmak ismerete és alkalmazása.

b) képességei

- Képes a szakterületéhe tartozó szakirodalom feltárására, értelmezésére, önálló feldolgozására és a forráskritikára.
- Képes arra, hogy a tanult ismereteket kreatívan alkalmazza és továbbfejlessze.
- Képes arra, hogy akár élőszóban, akár írásban összefoglalja saját álláspontját.
- Képes az informatikai ismeretek felhasználói szintű alkalmazására.
- Képes tudása és képességei önálló fejlesztésére.

c) attitűdje

- Személyisége nyitott, előítélet-mentes.
- Meghallgatja, mérlegeli mások álláspontját, tiszteletben tartja az övétől eltérő vallási, lelkiismereti meggyőződést.
- Kritikai észrevételeit és saját álláspontját a retorika szabályait követve, indulat nélkül fogalmazza meg és képviseli.
- Folytonosan fejleszti saját tudását és keresi tudása gyakorlati megvalósításának lehetőségeit.

d) autonómiája és felelőssége

- Rendelkezik egyéni felelősségtudattal, álláspontját körültekintően alakítja ki, hogy az másokat emberi méltóságukban ne sértsen,
- elutasít, nem alkalmaz érzelmi, vagy ideológiai jellegű manipulációt.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): **Dr. Kocsizky Éva** habilitált egyetemi tanár, az MTA doktora

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat): **Budai Zsófia** tudományos munkatárs